

Kampen for matsikkerhet i Guatemala

Kort quiz:

- **Befolkning?** 18,2 millioner
- **Språk?** 23 offisielt anerkjente
urspråk, pluss spansk
- **Areal?** 3 ganger mindre enn
Norge. 108 000 km².
- **Fredsprisen i 1992?**
Rigoberta Menchu
- **4 naboland:** Mexico, El
Salvador, Honduras og Belice

-
- Utviklingsfondet jobber i høylandet i Guatemala: Både Cuchumatán fjellene og Sierra Madre. Det er her urfolk bor tettest, hvor klimaendringene gjør seg mest gjeldene, og hvor tilgang til jord og generell infrastruktur er mangelfull

- To fjellkjeder preger landets topografi - Sierra Madre og Altos Chuchmatanes.
- Bratt og tørt – vanskelig å drive landbruk. Men her bor det hundretusener av urfolk. Matsikkerhet er en stor utfordring.

- Mayariket - Tikal nådde sitt høydepunkt under den klassiske perioden, ca. 200 til 900 e. Kr.
- Mayariket ebbet ut omtrent når Vikingtiden startet opp.
- Sannsynligvis var det flere år med tørke som forårsaket mayarikets undergang.

- Mais har en helt sentral rolle for mayafolkene.
- Ifølge skapelsesberetningen i det hellige skriftet Popul Vuh ble mennesket skapt av mais.

- Mer enn halvparten av befolkningen er Maya-urfolk.
- Kvinner er 3 ganger undertrykt – som kvinne, som urfolk og som fattig.
- Kvinners stilling i samfunnet er preget av undertrykkelse, vold og mangel på frihet.
- FNs matvareorganisasjon (FAO) estimerer at 53 prosent av befolkningen i Guatemala lever i fattigdom, og blant Mayaindianere er tallet så høyt som 83 prosent.

Borgerkrig 1960 - 1996

- Mer enn 450 maya-landsbyer ble ødelagt
- Over 1 million mennesker flyktet.
- Over 200 000 drept.
- Sannhetskommisjonen slo fast at Staten Guatemala deltok i folkemord mot bestemte etniske grupper.
- General Efraín Ríos Montt ble i 2012 dømt til 80 år i fengsel for folkemord utført under hans styre 1982-1983.

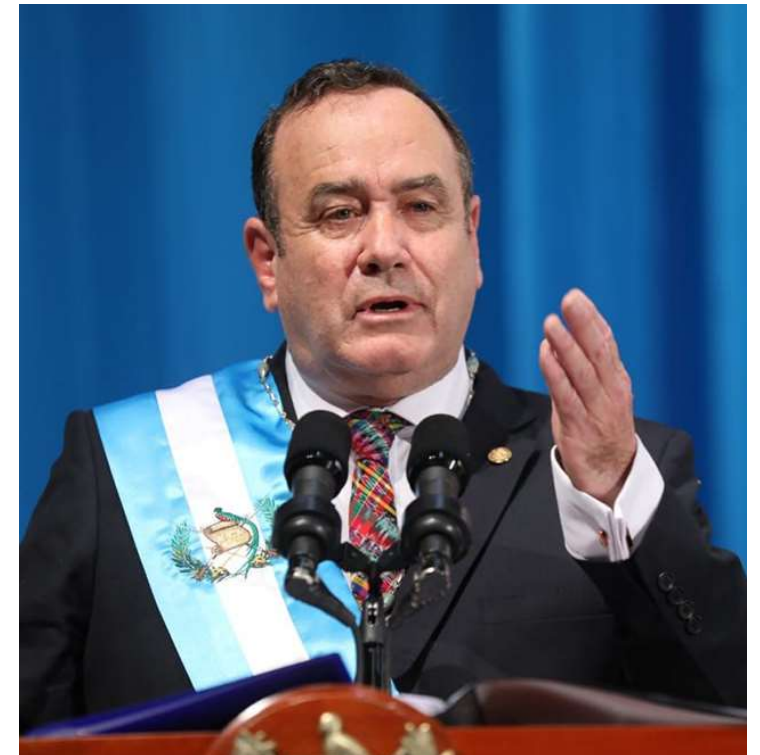

25 år siden fredsavtalen

- løftet om sterkere rettigheter til urbefolkningen har ikke blitt realisert.
- landet har siden vært preget av kriminalitet og korrupsjon.
- Sterk voldskultur.
- store økonomiske og sosiale forskjeller.

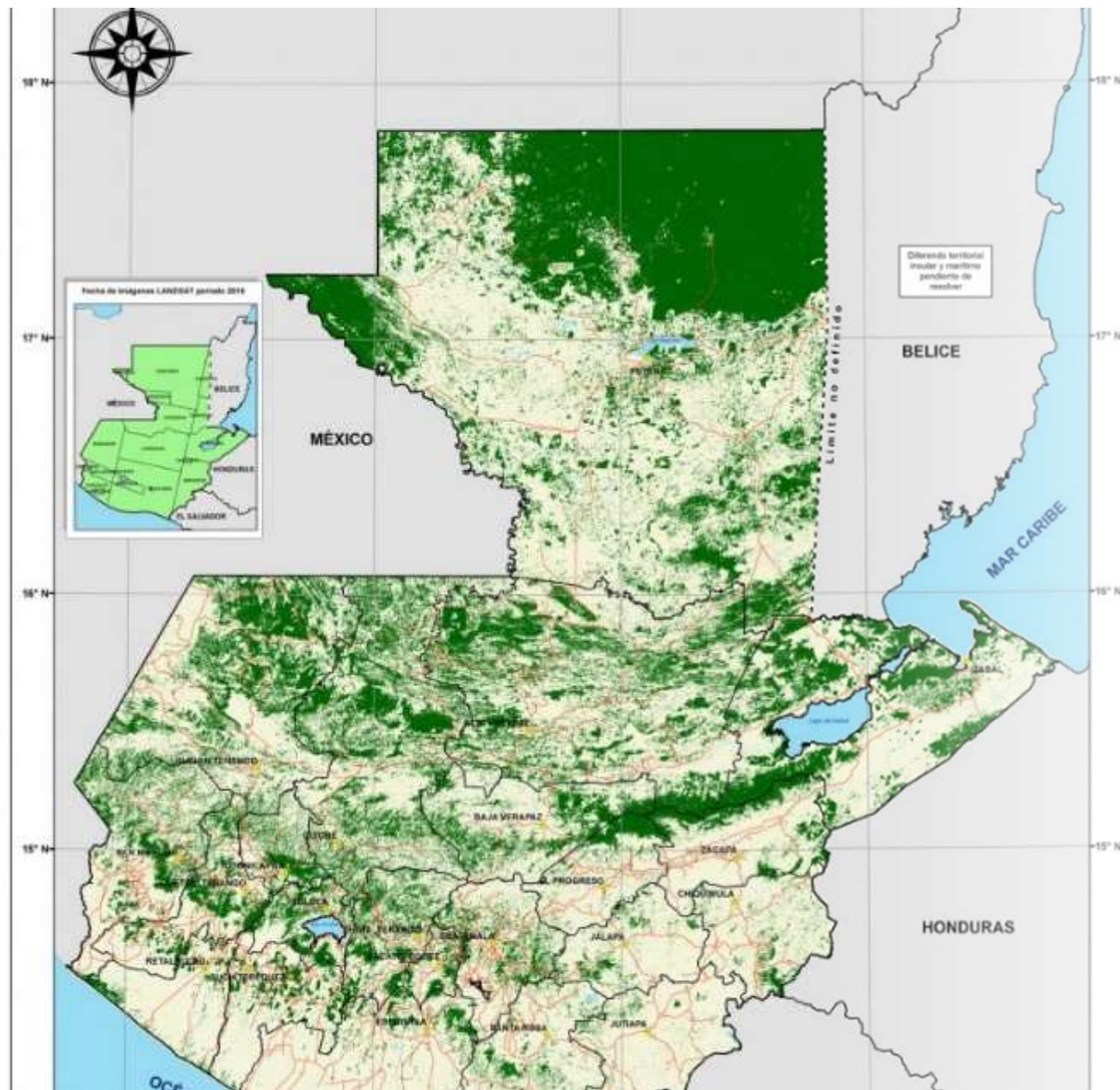
Stadig mer autoritært

- **CICIG - International Commission against Impunity – ble kastet ut i 2019.**
- **Rettsystemet i Guatemala er svekket og blir stadig mer kontrollert av organisert kriminalitet. Dommere blir utsatt for trusler.**
- **Spesialadvokatens kontor mot straffrihet, FECIs leder Sandoval, ble fjernet og tvunget i eksil i sommeren 2021.**
- **NGO-loven vedtatt i juni i 2021 begrenser rommet for kritiske røster.**

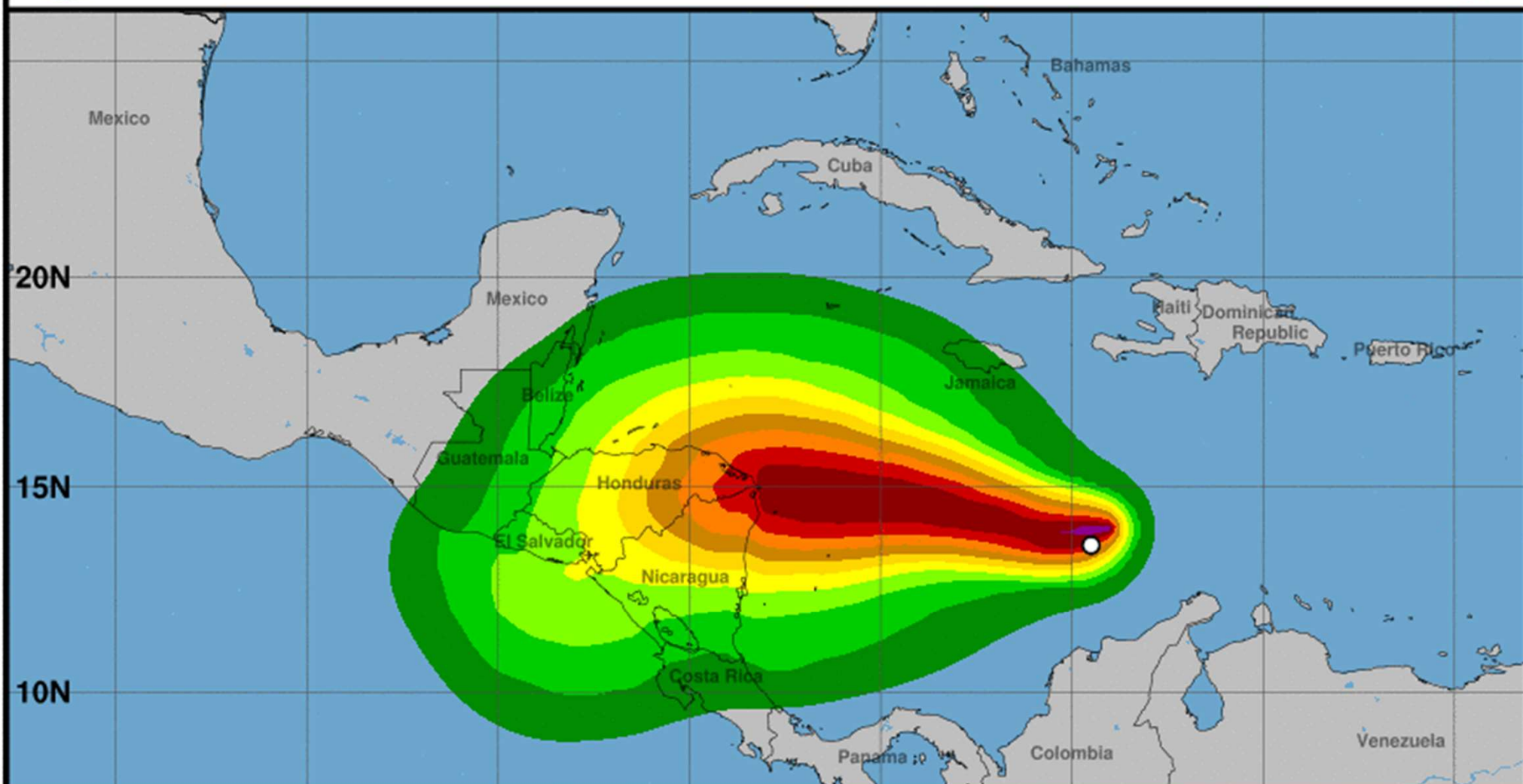

- Legenda**
- Navnet Guatemala er náhuatl og betyr 'stedet med mange trær' eller 'skoglandet'.
 - Halvering av skogdekket siden 1950.
 - Befolkingspress, landbruk, stor etterspørsel etter ved og ulovlig tømmerhogst. Befolkningen har økt fra knapt en million i 1900 til 18,2 i dag.
 - Guatemala er det minst urbaniserte landet på den vestlige halvkule (SNL). Rundt halvparten av innbyggerne bor i et av cirka 9000 små bygdesamfunn.
 - Avskoging medfører jorderosjon og truer landets rike biologiske mangfold

For the 120 hours (5.00 days) from 1 AM EST SAT NOV 14 to 1 AM EST THU NOV 19

- Elena Mateo er kaffebonde fra landsbyen Cocola. Hun opplevde at 1/3 av hennes landareal raste ut i forbindelse med orkanene Eta og Iota i november 2020.
- På dette landområdet hadde hun dyrket kaffe, og det vil ta mange år før hun igjen kan få opp samme produksjonen av kaffe.
- Utviklingsfondets partner Asocuch gir henne råd og teknisk assistanse.

- Klimaendringene i høylandet innebærer høyere temperaturer og mer tørke.
- I de siste årene har regntiden vært forsinket, og dette forstyrrer den tradisjonelle syklusen for såing.
- Når regnet først kommer, så er det oftere enn før i form av styrtregn, noe som forårsaker jorderosjon.

- Varmere klima i høylandet har ført til nye sykdommer på planter og trær, slik som den plagsomme billen gorgojo, som lever under barken på trærne.

